

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ КИЇВСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ СЕРВІСУ ТА ДИЗАЙНУ

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
педагогічною радою
Білоцерківського фахового
коледжу сервісу та дизайну
протокол № 1 від 28.08.2020 р./
Введено в дію Наказом директора
«21.09.2020» № 416
Директор Алла СТЕПУРА

Біла Церква
2020

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Самостійна робота – невід’ємна складова підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, один із основних засобів оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов’язкових навчальних занять; засіб самостійного засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу в позааудиторний час, що включений до навчального плану для вивчення певної дисципліни, або в аудиторії під безпосереднім керівництвом викладача; становить від 1/3 до 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни.

1.2. Мета даного Положення – визначити основні умови для ефективної організації та контролю за здійсненням самостійної роботи здобувача освіти.

1.3. Завдання Положення:

- створити умови єдиного підходу викладачів в організації самостійної роботи здобувача освіти;
- створити організаційно-методичні умови щодо розвитку у здобувачів фахової передвищої освіти мотивації до навчання, формування навичок самостійної навчальної, творчо-пошукової та практичної роботи, професійно значущих якостей, закріплення теоретичних знань, умінь і навичок майбутніх фахівців, розвитку та поглиблення навчальних і практичних інтересів до майбутньої професійної діяльності;
- забезпечити умови для гармонійного творчого розвитку особистості в умовах індивідуалізації освітнього процесу.

1.4. Мета самостійної роботи – системне і послідовне засвоєння в повному обсязі навчального матеріалу в межах програми навчальної дисципліни та формування у здобувачів освіти самостійності як риси характеру, що відіграє важливу роль у формуванні сучасного фахівця, здатного критично та креативно мислити, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі та приймати самостійні рішення у нестандартних професійних ситуаціях. Засвоїти навчальний матеріал в повному обсязі відповідно до освітньо-професійної програми та послідовно формувати навички ефективної самостійної професійної діяльності.

1.5. Головне завдання самостійної роботи – навчити здобувачів освіти планувати власну стратегію навчання, раціонально організовувати свій час, працювати з джерелами інформації, критично їх осмислювати, здійснювати творчо-пошукову та дослідницьку роботу.

1.6. Форми самостійної роботи:

- самостійна робота в аудиторії під безпосереднім керівництвом викладача;
- поза аудиторна робота, яка здійснюється здобувачем освіти самостійно без викладача, але під його загальним керівництвом та контролем.

1.7. Зміст самостійної роботи при вивченні певної дисципліни визначається стандартом фахової передвищої освіти, освітньо-професійною програмою та робочою навчальною програмою з дисципліни, методичними рекомендаціями до СР, завданнями викладача.

2. ПЛАНУВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувачів освіти, регламентується навчальним планом і становить не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни.

2.2. Час на СКР передбачається для здійснення планових контрольних заходів викладачами, які проводять практичні та лабораторні заняття. Цей час (не менше одного разу на семестр в академічній групі) передбачається робочою навчальною програмою дисципліни та відображається у ній.

2.3. В тематичному плані курсу можуть виділятися окремі розділи або їх частини для самостійного опрацювання здобувачами освіти. Зміст такого матеріалу доводиться здобувачам освіти, як правило, в друкованому вигляді як окремий роздатковий матеріал або чітко виділений в робочій програмі.

2.4. До методичного забезпечення СР з кожної дисципліни відносяться: підручники, навчальні та методичні посібники, методичні рекомендації для самостійного вивчення курсу, що розробляється викладачем, який читає курс, розглядаються і схвалюються на засіданні відповідної циклової комісії; конспекти лекцій викладача, практикуми, наукова та фахова монографічна і періодична література, електронні підручники та посібники, відеоресурси, дистанційні курси, інтернет-ресурси, навчальна платформа дистанційного **навчання**

2.5. Складові методичних рекомендацій для самостійної позааудиторної роботи здобувача освіти повинні містити наступні елементи:

- перелік тем (відповідно до робочої навчальної програми дисципліни);
- актуальність кожної теми;
- навчальні цілі (здобувач освіти повинен знати, вміти, оволодіти);
- зміст теми (тези, таблиці, малюнки, короткий зміст);
- перелік інформаційних джерел (навчальна література, електронні ресурси (оформлюється відповідно до правил бібліографічного опису));
- орієнтовна карта для самостійної роботи з літературою;
- матеріали для самоконтролю до кожної теми (питання/завдання).

2.6. Методичні матеріали для самостійної позааудиторної роботи повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку здобувача освіти.

3. ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ, МІСЦЕ ТА ЧАС ЇЇ ЗДІЙСНЕННЯ

3.1. Універсальною та найбільш важливою формою СР є робота щодо опрацювання конспектів, книг, методичних розробок, періодичної чи монографічної літератури з веденням записів у формі тез, планів, конспектів, рефератів, створення таблиць, графіків, виконання вправ, тестових завдань і т.п.

3.2. Самостійна робота може здійснюватися самостійно або в складі окремої групи здобувачів освіти (2-3) в бібліотеках, навчальних кабінетах, комп'ютерних лабораторіях, інтернет-кав'ярні, в домашніх умовах, в гуртожитку.

3.3. Відповідно до планів, здобувачеві освіти рекомендовано кожного робочого дня витратити на усі види самостійної роботи від 3 год. до 4 год. Загальний обсяг часу СР здобувач освіти самостійно розподіляє між дисциплінами в залежності від розуміння їх пріоритетності, обізнаності в них, графіків і форм поточного і семестрового контролю.

4. МЕТОДИЧНЕ ТА МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

4.1. До методичного забезпечення самостійної роботи здобувача освіти відносяться програмні документи з курсу, дидактичні засоби для його самостійного опрацювання та засобів самоконтролю, що необхідні для діагностики знань вимогам поточного, модульного та підсумкового контролю. Вся система методичного забезпечення повинна постійно оновлюватися відповідно до розвитку курсів, щоб гарантувати необхідні та гідні умови навчання, задовольняти потреби здобувачів освіти в інформаційних джерелах, у вимогах часу та ринку праці.

4.2. До комплексу навчально-методичного забезпечення СР слід віднести:

- навчальну та робочу навчальну програму дисципліни;
- конспекти (опорні) конспекти лекцій;
- збірники вправ, завдань, практичних(лабораторних) занять з дисципліни;
- методичні рекомендації до самостійного вивчення курсу (розділу, теми);
- електронні посібники та підручники;
- завдання для контрольних робіт з необхідним рівнем їх варіантності;
- тестові завдання;
- графічні матеріали та інші візуальні засоби, зразки, фонд законодавчих та інструктивних документів.

Повний перелік дидактичних засобів до СР завчасно, до початку навчального семестру уточнюється та доповнюється викладачем відповідної дисципліни, вказується наявність окремих найменувань та Інтернет-ресурсів у бібліотеці коледжу, в Інформаційно-ресурсному центрі (далі ІРЦ) коледжу, на сайтах викладачів (за наявності), в методичному кабінеті та кабінетах спеціальних дисциплін.

4.3. Основною складовою матеріального забезпечення СР є навчально-методична література, що знаходиться в бібліотеці та ІРЦ коледжу. Послуги бібліотеки та ІРЦ надаються здобувачам освіти безкоштовно.

4.4. В організації самостійної роботи здобувачів освіти з використанням складного обладнання, систем доступу до інформації (баз даних, систем автоматизованого проектування), комп'ютерів для виконання індивідуальних завдань, передбачається можливість отримання здобувачами освіти необхідної консультації або допомоги з боку викладача, відповідних спеціалістів, практичних лабораторій, Навчально-практичного центру коледжу(НПЦ), лабораторії інформаційних технологій.

4.5. За необхідності ця робота провадиться у відповідності з окремими положеннями (про використання комп'ютерних класів, кабінетів практичних лабораторій тощо) за заздалегідь складеним графіком, який доводиться до відома студентів або за окремим дозволом відповідальної особи (зав. лабораторії та ін.).

4.6. При виникненні потреби використання комп'ютерів у навчальних кабінетах, здобувачі освіти подають заявку на ім'я завідувача відділення чи завідувача кабінетом. За заявками складається графік роботи кабінету.

4.7. При організації самостійної роботи передбачено консультації викладача, що особливо важливо для здобувачів освіти молодших курсів на початку вивчення нового курсу для подолання психологічного бар'єру та ефективного освоєння самостійної роботи.

5. САМОКОНТРОЛЬ ТА КОНТРОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ, ЇЇ ОЦІНЮВАННЯ

5.1. Навчальний матеріал дисципліни, що передбачений програмою для самостійного вивчення, виноситься на семінарські та практичні заняття, на поточний та підсумковий контроль поряд з таким, що опрацьовується під час аудиторних занять .

5.2. Методичні матеріали для СР передбачають можливість здійснення здобувачем освіти самоконтролю. Для цього використовується вищезгаданий роздатковий матеріал, дискусії під час семінарських занять, виконання практичних завдань, складання графіків, таблиць, розроблення моделей і т. ін..

5.3. Засобом самоконтролю може бути повторюване самотестування за допомогою розроблених педагогом тестових завдань, комп'ютерних тестів з ключем правильних відповідей до них.

5.4. Критерії оцінювання знань з самостійної роботи:

- високий понятійний рівень;
- осмисленість, глибина та повнота висвітлення питання;
- логічність та послідовність;
- доведення та аналіз теорій, концепцій, вчення;
- самостійність та критичність мислення;
- впевненість в правоті своїх суджень та володіння методиками доказу;
- вміння виділяти головне;
- вміння застосовувати міжпредметну та внутрішньо предметну інтеграцію;
- вміння робити висновки, або вказувати на перспективу розвитку ідеї або проблеми;
- стилістично грамотна державна мова.

5.5. Оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти, яка передбачена в тематичному плані дисципліни поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті згідно до критеріїв оцінювання. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних практик/практичних занять, контролюється під час підсумкового контролю.

5.6. Представлені здобувачем освіти письмово оформлені результати самостійної роботи ще не можуть бути доказом знань здобувача освіти і потребують додаткового аудиторного контролю, визначеного педагогом. Тільки позитивна відповідь на поставлене питання, правильно вирішене завдання (задача, вправа, ситуаційна вправа), виконана аудиторна контрольна робота чи успішно складений іспит може бути віднесено в актив здобувача освіти незалежно від рівня виконання домашньої самостійної роботи.

5.7. СР здобувача освіти під керівництвом викладача та система контролю знань складають єдину технологію опанування здобувачем освіти програмного матеріалу з даної дисципліни. Знання і старання здобувача освіти мають бути оцінені об'єктивно.

6. ОБЛІК САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

6.1. Записи тем самостійної роботи з дисципліни ведуться педагогом в журналі обліку теоретичного навчання та обліку навчальних досягнень здобувачів освіти згідно з порядком тем, передбачених робочою навчальною програмою. Дати визначення самостійної роботи не вказуються. Оцінки можуть виставлятися в графі заняття, що передує самостійній роботі, або не виставлятися (на розсуд викладача).

6.2. Самостійна робота здобувача освіти, якщо це не стосується індивідуальних навчальних доручень, не потребує якогось обов'язкового документального оформлення, крім випадків: реферату, якщо такий передбачений програмою курсу, як обов'язковий, та протокол лабораторних/практичних робіт, без якого за правилами техніки безпеки здобувач освіти не може бути допущений до її виконання.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Дане Положення затверджується Педагогічною радою Коледжу і вводиться в дію наказом директора Коледжу.
2. Відповідальність за впровадження Положення несе гарант освітньої програми, навчальна частина коледжу
3. Положення підлягає перегляду та доопрацюванню, відповідно до змін нормативної бази України в сфері фахової передвищої освіти.

Самостійна робота – є одним із показників академічної активності та додаткових результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Функції самостійної роботи здобувача освіти:

- 4.1. Підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних, навчальної практики, семінарських).
- 4.2. Виконання завдань з навчальної дисципліни протягом семестру.
- 4.3. Підготовка до виробничої та переддипломної практики та виконання завдань, передбачених програмою практики.
- 4.4. Підготовка до всіх видів контролю знань та вмінь здобувача освіти: поточного, підсумкового та підсумкового модульного контролю, комплексної контрольної роботи.
- 4.5. Підготовка до підсумкової державної атестації.
- 4.6. Навчально-дослідницька робота здобувача освіти, робота у студентських наукових гуртках.
- 4.7. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань.
- 4.8. Участь у роботі факультативів, тижнів знань з дисциплін.
- 4.9. Участь у наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, конкурсах.

V. Організація

- 5.1. Перелік завдань для самостійної роботи студентів, її організація та звітність, терміни виконання, форми контролю, методи та кількість балів, які може отримати студент за виконання завдань з самостійної роботи, визначаються цикловою комісією чи кафедрою під час розробки робочої навчальної програми дисципліни (розділу «Самостійна робота студентів»).
- 5.2. Організацію самостійної роботи здобувача освіти здійснюють

викладачі коледжу, які розробляють необхідну документацію, що регламентує самостійну діяльність здобувача освіти.

5.3. Перелік тем, передбачених для самостійного опрацювання та зміст самостійної роботи здобувача освіти з конкретної дисципліни регламентується робочою програмою дисципліни.

5.4. Самостійна робота здобувачів освіти передбачає:

- опрацювання теоретичного матеріалу, доопрацювання матеріалів лекцій;
- опрацювання окремих практичних завдань, що не потребують безпосереднього керівництва викладача;
- есе за вузькоспеціальною проблемою, що погоджується з викладачем;
- створення портфоліо проектів та їх презентація;
- розробку кейсів;
- підготовку тематичних презентацій;
- підготовку та публікацію наукових статей, тез наукових доповідей та повідомлень;
- відвідування та участь у тренінгах, вебінарах та майстер-класах;
- участь у роботі семінарів, круглих столів;
- виконання завдань під час виробничої та переддипломної практики;
- відвідування та участь у засіданнях відповідних студентських наукових гуртків, виконання навчально-дослідної роботи;
- інші здобутки, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати).

5.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (за вибором) – дослідницька робота здобувачів, що полягає у самостійному виконанні досліджень, збиранні наукової інформації, її аналізі, проведенні обстеження пацієнта; до цієї ж категорії належать аудиторні потокові та групові заняття, участь у роботі студентського товариства (гуртки, конференції, підготовка

доповідей, тез, статей); участь у міжвузівських, всеукраїнських олімпіадах, конкурсах, вікторинах, Днів наук.

5.6. Самостійну роботу над засвоєнням навчального матеріалу з

конкретної дисципліни здобувач освіти може виконувати у бібліотеці

коледжу, в аудиторіях, навчальних кабінетах, навчальних кімнатах,

комп'ютерних класах, кабінетах доклінічної практики, навчальнотренувальних доклінічних кабінетах, на клінічних базах практики в період

проведення навчальної та виробничої переддипломної практик, в

інформаційних мережах та дистанційно.

5.7. Викладач надає консультативну допомогу щодо виконання самостійної роботи здобувача освіти.

VI. Методичне забезпечення

6.1. Самостійна робота здобувача освіти забезпечується системою

навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної

навчальної дисципліни та інформаційними ресурсами: силабуси, підручники,

навчальні та методичні посібники, конспекти лекцій викладача,

практикуми, наукова та фахова монографічна і періодична література,

електронні підручники та посібники, відеоресурси, дистанційні курси,

інтернет-ресурси, навчальна платформа дистанційного навчання Moodle.

6.2. З метою методичного забезпечення самостійної роботи здобувача

освіти викладачі розробляють методичні рекомендації для самостійної

позааудиторної роботи.

Складові методичних рекомендацій для самостійної позааудиторної роботи здобувача освіти повинні містити наступні елементи:

- перелік тем (відповідно до робочої навчальної програми дисципліни);
- актуальність кожної теми;
- навчальні цілі (здобувач освіти повинен знати, вміти, оволодіти);
- зміст теми (тези, таблиці, малюнки, короткий зміст);
- перелік інформаційних джерел (навчальна література, електронні

ресурси (оформлюється відповідно до правил бібліографічного опису));

- орієнтовна карта для самостійної роботи з літературою;
- матеріали для самоконтролю до кожної теми (питання/завдання).

6.3. Методичні матеріали для самостійної позааудиторної роботи

повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку здобувача освіти.

VII. Контроль та оцінювання

7.1. Контрольні заходи щодо самостійної роботи включають поточний і підсумковий контроль знань та вмінь здобувача освіти.

7.2. Оцінювання самостійної роботи під час поточного контролю знань, вмінь та навичок є органічною частиною освітнього процесу, який здійснюється під час проведення семінарських, практичних занять, навчальної практики і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача освіти до виконання конкретної роботи.

7.3. Форма проведення самостійної роботи під час поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначаються відповідною цикловою комісією, кафедрою медсестринства. Поточний контроль передбачає усну відповідь, написання доповіді та виступ, есе, вирішення тестових завдань, ситуаційних задач, виконання індивідуальних завдань, курація пацієнтів, відпрацювання практичних навичок тощо.

7.4. Критерії оцінювання знань з самостійної роботи:

- високий понятійний рівень;
- осмисленість, глибина та повнота висвітлення питання;
- логічність та послідовність;
- доведення та аналіз теорій, концепцій, вчення;
- самостійність та критичність мислення;
- впевненість в правоті своїх суджень та володіння методиками доказу;

- вміння виділяти головне;
- вміння застосовувати міжпредметну та внутрішньопредметну інтеграцію;
- вміння робити висновки, або вказувати на перспективу розвитку ідеї або проблеми;
- стилістично грамотна державна мова.

7.5. Оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти, яка передбачена в тематичному плані дисципліни поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті згідно до критеріїв оцінювання. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних практик/практичних занять, контролюється під час підсумкового модульного контролю.

Виставлення балів за самостійну роботу під час поточного контролю обов'язково супроводжується оцінювальними судженнями. Бали додаються до балів, які отримав студент під час поточного контролю, але не більше ніж кількість балів з оцінювання окремої теми заняття.

7.6. Оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання здобувача. Бали нараховуються здобувачу лише за умов успішного виконання та захисту індивідуального навчально-дослідного завдання з урахуванням критеріїв рейтингової оцінки (відповідність змісту виконаної роботи поставленому завданню та повнота його розкриття; відповідність оформлення завдання; захист індивідуальної роботи: змістовність та глибина доповіді, повнота та логічність відповідей на запитання під час захисту).

Кількість балів може коливатися від 0 до 12 залежно від якості виконаного завдання. Якщо здобувач виконує декілька індивідуальних навчальнодослідних завдань, йому зараховуються бали лише за один вид роботи на його вибір.

7.7. Загальна кількість балів за результатами поточної успішності,

виконаної самостійної роботи, балів за ІДРС та підсумковий модульний контроль не повинна перевищувати 200 балів.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Дане Положення затверджується Педагогічною радою Коледжу і вводиться в дію наказом Директора Коледжу.
2. Відповідальність за впровадження Положення несе гарант освітньої програми, навчальна частина.
3. Положення підлягає перегляду та доопрацюванню, відповідно до змін нормативної бази України в сфері вищої освіти.